EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2019 07 30
COM(2019) 358 final

KOMISIJOS ATASKAITA

2017 m. metinė Europos Sąjungos naftos ir dujų operacijų jūroje saugos ataskaita

Turinys

1. Įvadas 2
2. Teisinis pagrindas 3
3. Metodika ir iš valstybių narių gauta informacija 3
4. Europos Sąjungos jūrinis naftos ir dujų sektorius 4
4.1. Įrenginiai ir gavyba 4
4.2. Patikros jūroje, tyrimai, vykdymo užtikrinimo veiksmai ir reglamentavimo sistema 8
5. Incidentų duomenys ir jūroje vykdomų operacijų saugos veiksmingumas 9
6. Išvados 12

1. ĮVADAS

Tai antroji Europos Komisijos ataskaita dėl Europos Sąjungos (ES) naftos ir dujų operacijų jūroje saugos. Pirmoji ataskaita buvo skirta saugai 2016 m. ir paskelbta 2018 m. rugpjūčio mėn.

Šios ataskaitos teisinis pagrindas yra 2013 m. birželio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/30/ES[1] dėl naftos ir dujų operacijų jūroje saugos, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2004/35/EB (Operacijų jūroje saugos direktyva). Šio teisės akto tikslas – pasiekti aukštą naftos ir dujų operacijų jūroje saugos lygį, kuris būtų naudingas: darbuotojams, aplinkai, jūroje esančioms platformoms ir įrangai ir ekonominei veiklai, kaip antai žvejybai bei turizmui. Direktyvos nuostatos, įgyvendinamos valstybių narių, padės: i) užkirsti kelią didelėms avarijoms; ii) sumažinti incidentų skaičių ir iii) užtikrinti veiksmingus tolesnius su avarijomis ir incidentais susijusius veiksmus siekiant sušvelninti jų padarinius.

Kaip ir 2016 m. ataskaitos, šios metinės ataskaitos tikslas yra: i) pateikti duomenis apie ES esančių įrenginių skaičių ir tipą ir ii) teikti informaciją apie incidentus, susijusius su jūroje vykdomomis naftos ir dujų operacijomis, ir apie šių operacijų saugos veiksmingumą. Per ateinančius kelerius metus, kai bus parengtos papildomos ataskaitos, valstybių narių naftos ir dujų žvalgymo bei gavybos atviroje jūroje veiklos saugos veiksmingumas bus registruojamas metinėse ataskaitose.

Ši ataskaita pagrįsta valstybių narių pateiktomis metinėmis ataskaitomis ir duomenimis, kaip reikalaujama pagal Operacijų jūroje saugos direktyvą. Komisija gavo Airijos, Bulgarijos, Danijos, Graikijos, Ispanijos, Italijos, Jungtinės Karalystės, Kipro, Kroatijos, Lenkijos, Nyderlandų, Rumunijos ir Vokietijos duomenis. Dauguma įrenginių yra Šiaurės jūroje ir Atlanto vandenyne (378 įrenginiai), 166 įrenginiai yra Vidžemio jūroje, 8 – Juodojoje jūroje ir 2 – Baltijos jūroje.

2017 m. kompetentingos valstybių narių valdžios institucijos nuolat tikrino jų jurisdikcijai priklausančius jūrinius įrenginius. Po tam tikrų incidentų ataskaitiniu laikotarpiu tyrimus atliko trys valstybės narės (Jungtinė Karalystė, Danija ir Nyderlandai). Jungtinė Karalystė atliko 16 tyrimų, susijusių su saugos ir aplinkosaugos klausimais, ir du didelių avarijų tyrimus. Ataskaitų teikimo metu vienas iš Jungtinės Karalystės atliekamų didelių avarijų tyrimų vis dar buvo vykdomas. Danija ir Nyderlandai atliko po vieną didelių avarijų tyrimą.

Iš valstybių narių pateiktų duomenų, konkrečiai susijusių su avarijų, apie kurias pranešta, skaičiumi ir sunkumu pagal įrenginių skaičių, matyti, kad 2017 m. Europos jūrų sektoriaus saugos veiksmingumo rodikliai taip pat buvo geri.

[1] OL L 178, 2013 m. birželio 28 d., p. 66.

2. TEISINIS PAGRINDAS

Vadovaudamasi Operacijų jūroje saugos direktyvos 25 straipsniu, Komisija turi skelbti metinę naftos ir dujų operacijų jūroje saugos ir poveikio aplinkai ataskaitą, remdamasi valstybių narių pateikta informacija. Kasmet iki birželio 1 d. valstybės narės privalo pateikti Komisijai metinę ataskaitą, į kurią turi būti įtraukta Operacijų jūroje saugos direktyvos IX priedo 3 dalyje nurodyta informacija.

Metinėse ataskaitose, kurias valstybės narės turi pateikti pagal 25 straipsnį, turi būti pateikta bent tokia informacija:

a) įrenginių skaičius, amžius ir vieta;
b) visi vykdymo užtikrinimo veiksmai ar apkaltinamieji nuosprendžiai, taip pat atliktų patikrų ir tyrimų skaičius ir pobūdis;
c) duomenys apie incidentus pagal 23 straipsnyje nustatytą bendrą duomenų pateikimo sistemą;
d) visi esminiai jūroje vykdomos veiklos reguliavimo sistemos pakeitimai;
e) naftos ir dujų operacijų jūroje veiksmingumas.

Reikalaujamą informaciją valstybės narės privalo paskelbti iki metų, einančių po ataskaitinio laikotarpio, birželio 1 d. (pvz., iki 2018 m. birželio 1 d. už 2017 m.).

Valstybės narės turi teikti ataskaitas naudodamos 2014 m. spalio 13 d. Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) Nr. 1112/2014 nurodytą bendrą formą. Šiame įgyvendinimo reglamente nustatyta bendra dalijimosi informacija apie didelių pavojų rodiklius forma, skirta jūroje esančių naftos ir dujų įrenginių operatoriams bei savininkams. Jame taip pat nustatyta bendra valstybių narių informacijos apie didelių pavojų rodiklius skelbimo forma[2]. 2015 m. lapkričio 25 d. Komisijos rekomendaciniame dokumente[3] pateikta papildomos konkrečios informacijos apie įgyvendinimo reglamentą ir paaiškinta, kaip naudoti ataskaitų teikimo formą.

3. METODIKA IR IŠ VALSTYBIŲ NARIŲ GAUTA INFORMACIJA

Pagal Operacijų jūroje saugos direktyvos IX priedo 3 dalį valstybės narės turi pateikti aiškiai apibrėžtą informaciją apie incidentus jų jūriniame naftos ir dujų sektoriuje, naudodamos Įgyvendinimo reglamente (ES) Nr. 1112/2014 nurodytas formas. Į teikiamus duomenis turi būti įtraukta informacija apie ES esančius jūrinius naftos ir dujų įrenginius, kaip antai įrenginių skaičius, tipas, amžius ir vieta. Valstybių narių ataskaitose taip pat turi būti pateikta informacija apie: i) patikrų jūroje, tyrimų ir vykdymo užtikrinimo veiksmų, kurių imtasi, skaičių; ii) incidentų skaičių pagal kategorijas ir iii) sužalojimų skaičių.

[2] OL L 302, 2014 m. spalio 22 d., p. 2.
[3] https://euoag.jrc.ec.europa.eu/files/attachments/2015_11_25_implementing_regulation_guidance_document_final.pdf.

Be atskirų valstybių narių duomenų, Komisija taip pat įvertino jūrų regionų saugos veiksmingumą. Komisija tai padarė ir 2016 m. ataskaitoje. Šiuo tikslu Komisija priskiria: i) Vokietiją, Daniją, Prancūziją, Jungtinę Karalystę, Airiją ir Nyderlandus Šiaurės jūros ir Atlanto vandenyno regionui; ii) Ispaniją, Graikiją, Kroatiją, Kiprą, Italiją ir Maltą – Vidužemio jūros regionui; iii) Bulgariją ir Rumuniją – Juodosios jūros regionui, o iv) Latviją ir Lenkiją – Baltijos jūros regionui.

Rengdama metinę 2017 m. ataskaitą, Komisija naudojosi Bulgarijos, Kroatijos, Kipro, Graikijos, Nyderlandų, Danijos, Vokietijos, Airijos, Italijos, Lenkijos, Rumunijos, Ispanijos ir Jungtinės Karalystės pateikta informacija. Kitos valstybės narės nevykdė aktyvios veiklos jūriniame naftos ir dujų sektoriuje arba nepateikė šiai ataskaitai svarbios informacijos.

Išskyrus Jungtinę Karalystę, visos valstybės narės, vykdančios naftos ir dujų operacijas jūroje, pateikė išsamius duomenis apie visus savo įrenginius. Jungtinė Karalystė tam tikrose savo ataskaitos dalyse pateikė informaciją tik apie įrenginius, kurių atžvilgiu reguliavimo institucijos atliko rizikos vertinimo dokumentų peržiūrą (Operacijų jūroje saugos direktyvos 42 straipsnio 2 dalis). Tai reiškia, kad Jungtinės Karalystės pateikta informacija apie tyrimus, vykdymo užtikrinimo veiksmus, incidentų duomenis ir operacijų jūroje saugos veiksmingumą yra susijusi tik su 139 įrenginiais (iš 188 2017 m. Jungtinės Karalystės kontinentiniame šelfe buvusių įrenginių).

4. EUROPOS SĄJUNGOS JŪRINIS NAFTOS IR DUJŲ SEKTORIUS

4.1. Įrenginiai ir gavyba

Didžioji dauguma jūrinių įrenginių[4] ES vandenyse įrengta Šiaurės jūroje, ypač Jungtinės Karalystės ir Nyderlandų išskirtinėse ekonominėse zonose (jie apytikriai sudaro atitinkamai 34 proc. ir 28 proc. visų ES vandenyse esančių jūrinių įrenginių). Vidužemio jūroje aktyviausią veiklą vykdo Italija (turi 25 proc. visų įrenginių ES vandenyse), antroje vietoje – Kroatija. Juodosios jūros regione Rumunija turi įsitvirtinusį naftos ir dujų operacijų jūroje sektorių, o Bulgarija pradėjo angliavandenilių žvalgybos veiklą jūroje, tačiau jų gavyba yra labai ribota. Remiantis ataskaitomis, kurias pateikė prie Baltijos jūros krantų įsikūrusios valstybės narės, šiame regione jūrinių įrenginių turi tik Lenkija (žr. 1 lentelę). Iš viso 2017 m. pranešta apie 554 gavybos ir gavybai neskirtus įrenginius ES vandenyse, o tai yra maždaug 5 proc. mažiau (32 įrenginiais mažiau) nei 2016 m.

1 lentelė. Stacionarieji įrenginiai. Įrenginio tipas pagal regioną ir valstybę narę

Regionas / šalis	**Įrenginio tipas**					**Bendras pokytis nuo 2016 m.**
	SŽĮ	**PNĮ**	**SNG**	**PGĮ**	**Iš viso**	

[4] Mobilieji gręžimo įrenginiai atviroje jūroje 4.1 skirsnyje nėra analizuojami.

Baltijos jūra		1	1	0	0	**2**	**0**
	Lenkija	1	1	0	0	**2**	**0**
Juodoji jūra		7	1	0	0	**8**	**-1**
	Bulgarija	0	1	0	0	**1**	**0**
	Rumunija	7	0	0	0	**7**	**-1**
Vidužemio jūra		16	147	0	3	**166**	**+1**
	Graikija	1	1	0	0	**2**	**0**
	Italija	12	126	0	3	**141**	**+1**
	Ispanija	1	2	0	0	**3**	**0**
	Kroatija	2	18	0	0	**20**	**0**
Šiaurės jūra ir Atlanto vandenynas		**143**	**212**	**1**	**22**	**378**	**-32**
	Jungtinė Karalystė	80	86	1	21	**188**	**-37**
	Airija	0	1	0	1	**2**	**0**
	Danija	10	20	0	0	**30**	**+1**
	Nyderlandai	51	105	0	0	**156**	**+4**
	Vokietija	2	0	0	0	**2**	**0**
Iš viso		**167**	**361**	**1**	**25**	**554**	**-32**

(*) SŽĮ – stacionarieji įrenginiai, kuriuose dirba žmonės; SNG – stacionarieji ne gavybos įrenginiai; PGĮ – plūduriuojantys gavybos įrenginiai; PNĮ – (paprastai) neprižiūrimi įrenginiai.

2017 m. pranešta apie šešis įrenginius ES vandenyse, kurių eksploatavimas buvo nutrauktas: penkis Jungtinėje Karalystėje ir vieną Italijoje. Tais pačiais metais buvo pranešta apie du naujus stacionarius įrenginius, kurie pradėti eksploatuoti: vieną Jungtinėje Karalystėje ir vieną Nyderlanduose. Dėl plūduriuojančių gavybos įrenginių perkėlimo buvo pranešta apie vieną papildomą įrenginį. Kai kurių valstybių narių ataskaitų teikimo metodų pokyčiai taip pat prisidėjo prie įrenginių, apie kuriuos pranešta, skaičiaus pokyčio, palyginti su 2016 m.

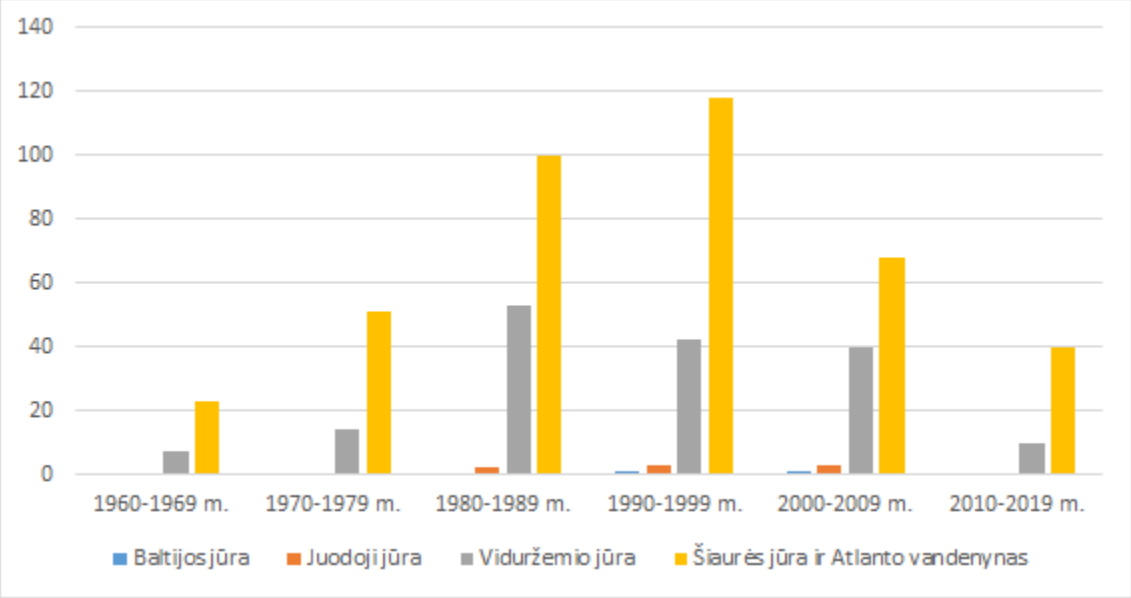
Daugiau kaip pusė ES vandenyse esančių jūrinių įrenginių pradėti eksploatuoti 1980–2000 m. Nuo 2010 m. naujų gavybos įrenginių plėtra pastebimai sumažėjo Šiaurės jūroje ir Atlanto vandenyne bei Vidužemio jūroje (2 lentelė ir 1 pav.).

2 lentelė. ES vandenyse esančių įrenginių skaičius pagal eksploatavimo pradžios dešimtmetį ir pagal regioną (*)

Eksploatavimo pradžios dešimtmetis	Regionas				
	Baltijos jūra	**Juodoji jūra**	**Vidužemio jūra**	**Šiaurės jūra ir Atlanto**	**Iš viso**

				vandenynas	
Nėra duomenų				6	**6**
1960–1969 m.	0	0	7	21	**28**
1970–1979 m.	0	0	14	40	**54**
1980–1989 m.	0	2	53	82	**137**
1990–1999 m.	1	3	42	118	**164**
2000–2009 m.	1	3	40	69	**113**
2010–2019 m.	0	0	10	42	**52**
Iš viso	**2**	**8**	**166**	**378**	**554**

(*) Palyginti su 2016 m. pateiktais duomenimis, 2017 m. valstybių narių ataskaitose pateikti duomenys, susiję su įrenginių eksploatacijos pradžios metais, buvo išsamesni. Todėl esama tam tikrų neatitikimų tarp atitinkamų dvejų ataskaitinių metų duomenų.

1 pav. Nauji stacionarieji įrenginiai pagal dešimtmetį ir regioną

Didžiausia ES vidaus naftos ir dujų dalis (maždaug 94 proc.) išgaunama Šiaurės jūroje ir Atlanto vandenyne (3 lentelė). Prie šio rezultato neabejotinai daugiausia prisideda Jungtinė Karalystė, antroje vietoje – Nyderlandai, o trečioje – Danija. Vidžemio jūroje aktyvią gavybos veiklą vykdo Italija ir Kroatija, o Juodojoje jūroje pastebima naftos ir dujų gavybos apimtimi šiuo metu pasižymi tik Rumunija.

3 lentelė. ES naftos ir dujų gavybos jūroje apimtys naftos ekvivalento kilotonomis (ktne)

Regionas / šalis		**Bendra gavybos apimtis 2017 m. ktne**	**% iš viso ES**	**Pokyti s nuo 2016 m. ktne**	**Pokyti s nuo 2016 m. proc.**
Baltijos jūra		**229,92**	**0,20 %**	**107,01**	**46,5**
	Lenkija	229,92	0,20 %	107,01	46,5
Juodoji jūra		**1 509,27**	**1,34 %**	**-49,62**	**-3,3**
	Bulgarija	44,08	0,04 %	-17,7	-40,2
	Rumunija	1 465,19	1,30 %	-31,92	-2,2
Vidužemio jūra		**4 692,36**	**4,15 %**	**-770,04**	**-16,4**
	Kroatija	691,20	0,61 %	-176,69	-25,6
	Graikija	146,16	0,13 %	-34,35	-23,5
	Italija	3 731,00	3,30 %	-486	-13,0
	Ispanija	124,00	0,11 %	-73	-58,9
Šiaurės jūra ir Atlanto vandenynas		**106 620,27**	**94,31 %**	**-2 312,18**	**-2,2**
	Danija	11 393,00	10,08 %	52	0,5
	Vokietija	1 070,00	0,95 %	31,91	3,0
	Airija	227,40	0,20 %	96,52	42,4
	Nyderlandai	12 986,00	11,49 %	-867	-6,7
	Jungtinė Karalystė	80 943,88	71,60 %	-1 625,6	-2,0
Iš viso		**113 051,83**	**100,00 %**	**-3 024,82**	**-2,7**

4.2. Patikros jūroje, tyrimai, vykdymo užtikrinimo veiksmai ir reglamentavimo sistema[5]

Kompetentingos valstybių narių valdžios institucijos nuolat tikrino jų jurisdikcijai priklausančius jūrinius įrenginius. 4 lentelėje nurodytas per ataskaitinius metus atliktų patikrų jūroje skaičius. Patikrų skaičius paprastai didėja didėjant įrenginių skaičiui. Palyginti su kitomis valstybėmis narėmis, pagal turimų įrenginių skaičių Italijos ir Vokietijos kompetentingos valdžios institucijos atliko santykinai daug patikrų.

Gauti patikrų duomenys yra gana panašūs į 2016 m. pateiktus duomenis. Apskritai 2017 m. buvo atlikta mažiau patikrų (630), palyginti su 2016 m (735). Tačiau buvo skirta daugiau pastangų žmogaus darbo dienų atžvilgiu (2 083 žmogaus darbo dienų 2017 m., palyginti su 1 913 žmogaus darbo dienų 2016 m.) Į 4 lentelę įtrauktos dvi papildomos skiltys, kuriose nurodytas žmogaus darbo dienų, skirtų vieno įrenginio patikrai, santykis ir patikrintų įrenginių ir bendro įrenginių skaičiaus santykis kiekvienoje valstybėje narėje. Kaip ir 2016 m., 2017 m. Rumunija neatliko jokių patikrų.

4 lentelė. Patikrų jūroje skaičius pagal regioną ir valstybę narę 2017 m. (*) (**)

Regionas / šalis		**Patikros**	**Žmogaus darbo dienos, praleistos įrenginyje (neįskaitant kelionės laiko)**	**Patikrintų įrenginių skaičius**	**Žmogaus darbo dienos, skirtos vieno įrenginio patikrai**	**Patikrintų įrenginių procentinė dalis, palyginti su bendru įrenginių skaičiumi**
Baltijos jūra		**2**	**7**	**2**	**3,50**	**67 %**
	Lenkija	2	7	2	3,50	67 %
Juodoji jūra		**1**	**0**	**1**	**0,00**	**11 %**
	Bulgarija	1	0	1	0,00	100 %
	Rumunija	0	0	0	0,00	0
Viduržemio jūra		**304**	**378**	**96**	**3,94**	**56 %**
	Kroatija	12	2	6	0,33	30 %
	Kipras	2	9	1	9,00	50 %
	Graikija	0	0	0	-	-
	Italija	289	366	88	4,16	61 %
	Ispanija	1	1	1	1,00	33 %
Šiaurės jūra ir		**323**	**1 698**	**225**	**7,55**	**56 %**

[5] OL L 178, 2013 m. birželio 28 d., p. 78.

Operacijų jūroje saugos direktyvos 8 straipsnio 1 dalies b punktas dėl kompetentingos institucijos reguliavimo funkcijų: priežiūra, kaip operatoriai ir savininkai laikosi šios direktyvos, įskaitant patikras, tyrimus ir vykdymo užtikrinimo veiksmus.

Atlanto vandenynas	Danija	18	62	15	4,13	41 %
	Vokietija	10	10	2	5,00	100 %
	Airija	3	32	2	16,00	67 %
	Nyderlandai	60	41	49	0,84	30 %
	Jungtinė Karalystė	232	1 553	157	9,89	80 %
Iš viso		**630**	**2 083**	**324**	**6,43**	**56 %**

(*) Pagal normalizuotas vertes atsižvelgiama į bendrą jurisdikcijoje veikiančių įrenginių (t. y. stacionarių ir mobilių) skaičių. Iš regiono ir bendrų duomenų matyti, kad 2017 m. keturi mobilieji įrenginiai buvo įvardyti kaip veikiantys daugiau nei vienoje jurisdikcijoje (Šiaurės jūros regionas).

(**) Lentelėje nurodyta valstybių narių, kurių jurisdikcijoje 2017 m. buvo bent vienas jūrinis įrenginys, pateikta informacija.

Pagal Operacijų jūroje saugos direktyvos 18 straipsnį valstybių narių kompetentingoms institucijoms suteikiamos tam tikros teisės ir įgaliojimai jų jurisdikcijai priklausančių operacijų ir įrenginių atžvilgiu. Šios teisės ir įgaliojimai apima teisę uždrausti operacijas ir teisę reikalauti imtis priemonių, kad būtų užtikrintas bendrųjų rizikos valdymo principų laikymasis ir operacijų saugumas. 2017 ataskaitiniais metais Šiaurės jūros ir Atlanto regiono valstybės narės ėmėsi aštuonių tokių vykdymo užtikrinimo veiksmų.

Ataskaitiniu laikotarpiu tyrimus atliko trys valstybės narės: Jungtinė Karalystė, Danija ir Nyderlandai. Jungtinė Karalystė atliko 16 tyrimų, susijusių su saugos ir aplinkosaugos klausimais, ir du didelių avarijų tyrimus. Ataskaitų teikimo metu vienas iš Jungtinės Karalystės atliekamų didelių avarijų tyrimų vis dar buvo vykdomas. Danija ir Nyderlandai atliko po vieną didelės avarijos tyrimą. Bendras 2017 m. atliktų tyrimų skaičius (20) yra panašus kaip ir 2016 m. atliktų tyrimų skaičius (23).

2017 m. Jungtinė Karalystė ėmėsi 45 vykdymo užtikrinimo veiksmų, kurių dauguma buvo įspėjimai dėl padėties gerinimo, susiję su 139 įrenginiais, nurodytais šioje ataskaitos dalyje (iš visų 188 įrenginių). Nyderlandai ėmėsi dviejų vykdymo užtikrinimo veiksmų (administracinės baudos). Atitinkamai bendras vykdymo užtikrinimo veiksmų, kurių imtasi 2017 m., skaičius (47) yra gerokai didesnis nei 2016 m. (10).

5. INCIDENTŲ DUOMENYS IR JŪROJE VYKDOMŲ OPERACIJŲ SAUGOS VEIKSMINGUMAS

Iš valstybių narių, kurios aktyviai vykdo naftos ir dujų operacijas jūroje, Jungtinė Karalystė, Nyderlandai, Danija, Vokietija ir Bulgarija pranešė apie šiuos incidentus (pagal Operacijų jūroje saugos direktyvos IX priedą).

- 2017 m. Jungtinėje Karalystėje buvo 30 įvykių, apie kuriuos reikia pranešti, įskaitant dvi dideles avarijas. Ataskaitų teikimo metu viena iš šių didelių avarijų vis dar buvo tiriama, todėl jos tyrimo duomenys nėra įtraukti į šią metinę ataskaitą. Didelės avarijos, kurios tyrimas buvo užbaigtas ataskaitų teikimo metu, pagrindinės priežastys buvo žmogaus klaida ir su operacija susijusios priežastys, taip pat netinkami nurodymai ir procedūros. Į Jungtinės Karalystės ataskaitą įtraukti 139 įrenginiai (iš 188 esamų įrenginių).
- Nyderlanduose įvyko 13 įvykių, apie kuriuos reikia pranešti, įskaitant vieną didelę avariją. Apie didelės avarijos priežastis nebuvo pranešta, nes ataskaitų teikimo metu šis atvejis vis dar buvo tiriamas.
- Danijoje įvyko 14 įvykių, apie kuriuos reikia pranešti, įskaitant vieną didelę avariją. Apie didelės avarijos priežastis nebuvo pranešta, nes ataskaitų teikimo metu šis atvejis vis dar buvo tiriamas.
- Bulgarijoje įvyko vienas įvykis, apie kurį reikia pranešti, o didelių avarijų neįvyko.
- Vokietijoje įvyko vienas įvykis, apie kurį reikia pranešti, o didelių avarijų neįvyko.

Didelės avarijos apima incidentus, dėl kurių kilo didelė tikimybė, kad žus ar bus sunkiai sužaloti žmonės, net jei taip nenutiko.

Dauguma įvykių, apie kuriuos reikia pranešti, buvo nenumatyti nuotėkiai (79,7 proc. visų įvykių); 13,6 proc. įvykių buvo susiję su gręžinio kontrolės praradimu (išsiliejimu / nukreipimo sistemos aktyvavimu); 1,7 proc. įvykių priskirtini saugai ir aplinkosaugos požiūriu labai svarbių elementų (SECE) gedimų kategorijai ir 5,1 proc. įvykių buvo susiję su struktūrinio vientisumo praradimu. Nė dėl vieno incidento neprireikė evakuoti darbuotojų.

5 lentelė. Incidentai pagal kategorijas (Operacijų jūroje saugos direktyvos IX priedas, ES lygmuo)

IX priedo kategorijos		**Įvykių skaičius**	**Įvykių dalis pagal kategoriją**	**Visų įvykių dalis**	**Įvykių skaičius (2016 m.)**
a)	**Nenumatyti nuotėkiai – iš viso**	**47**	**100,0 %**	**79,7%**	**25**
	Užsidegusios naftos / dujų nuotėkis – Gaisrai	1	2,1 %	1,7%	0
	Užsidegusios naftos / dujų nuotėkis – Sprogimai	0	0,0 %	0,0 %	0
	Neužsidegusių dujų nuotėkis	31	66,0 %	52,5%	13
	Neužsidegusios naftos nuotėkis	13	27,7 %	22,0%	7
	Pavojingų medžiagų nuotėkis	2	4,3 %	3,4 %	5
b)	**Gręžinio kontrolės praradimas – iš viso**	**8**	**100,0 %**	**13,6 %**	**11**
	Išsiliejimas	0	0,0 %	0,0 %	0

	Išsiliejimas / nukreipimo sistemos aktyvavimas	6	75,0 %	10,2 %	11
	Gręžinio užkardos gedimas	2	25,0 %	3,4 %	0
c)	**Saugai ir aplinkosaugos požiūriu labai svarbių elementų gedimas**	**1**	**100,0 %**	**1,7 %**	**3**
c)	**Struktūrinio vientisumo praradimas – iš viso**	**0**	**-**	**0,0 %**	**2**
	Struktūrinio vientisumo praradimas	0	-	0,0 %	0
	Stabilumo / plūdrumo praradimas	0	-	0,0 %	1
	Pozicionavimo galimybių praradimas	0	-	0,0 %	1
e)	**Susidūrimas su laivu**	**3**	**100,0 %**	**5,1 %**	**0**
f)	**Sraigtasparnių avarijos**	**0**	**-**	**0,0 %**	**0**
g)	**Mirtinos avarijos (*)**	**0**	**-**	**0,0 %**	**0**
h)	**Sunkūs sužalojimai, jeigu vienos avarijos metu sunkiai sužalojami 5 ar daugiau žmonių (*)**	**0**	**-**	**0,0 %**	**0**
i)	**Darbuotojų evakavimas**	**0**	**-**	**0,0 %**	**1**
j)	**Poveikį aplinkai turinčios avarijos (**)**	**0**	**-**	**0,0 %**	**0**
IŠ VISO		**59**	**100,0 %**	**100,0 %**	**42**

(*) Tik jei susijusios su didele avarija.

(**) Remiantis valstybių narių ataskaitomis, didelės avarijos nebuvo poveikį aplinkai turinčios avarijos.

ES bendras incidentų, apie kuriuos pranešta, skaičius padidėjo nuo 42 2016 m. iki 59 2017 m., daugiausia dėl padidėjusio nenumatytų nuotėkių skaičiaus. Priešingai, gręžinio kontrolės praradimo incidentų sumažėjo nuo 11 2016 m. iki 8 2017 m., o įvykių, kurie priskirtini saugai ir aplinkosaugos požiūriu labai svarbių elementų gedimų kategorijai, per tą patį laikotarpį sumažėjo nuo trijų iki vieno. 2017 m. nebuvo pranešimų apie gedimus, susijusius su struktūrinio vientisumo praradimu, o 2016 m. pranešta apie du tokius gedimus. Be to, 2017 m. nebuvo pranešta apie darbuotojų evakavimą, o 2016 m. darbuotojai buvo evakuoti vieną kartą.

2017 m. pranešta apie tris susidūrimus su laivu, palyginti su 2016 m., kai tokių pranešimų nebuvo, taip pat įvyko du gręžinio užkardos gedimai, o 2016 m. apie tokius gedimus nepranešta. 2017 m. iš viso keturi incidentai buvo priskirti prie didelių avarijų[6], nes dėl jų galėjo žūti ar būti sunkiai sužaloti

[6] OL L 178, 2013 m. birželio 28 d., p. 73:
2 straipsnio 1 dalis: didelė avarija – su įrenginiu ar prijungtąja infrastruktūra susijęs:

žmonės. Juos vis dar vertina kompetentingos institucijos. Galima palyginti, kad 2016 m. buvo pranešta apie dvi dideles avarijas.

6. IŠVADOS

Tiek įrenginių skaičius, tiek bendra naftos ir dujų gavybos apimtis 2017 m. šiek tiek sumažėjo, palyginti su 2016 m. (įrenginių skaičius sumažėjo nuo 586 iki 554, o bendra gavybos apimtis sumažėjo 2,7 proc.). Atliktų patikrų ir tyrimų skaičius iš esmės nepasikeitė.

Komisija vertina ES naftos ir dujų operacijų jūroje saugą remdamasi valstybių narių pagal įgyvendinimo reglamentą dėl ataskaitų teikimo pateiktais duomenimis. Atitinkamai Komisijos vertinimo tikslumas priklauso nuo valstybių narių pateiktos informacijos.

Kaip ir 2016 m., 2017 m. apie mirties atvejus nepranešta. Be to, Komisija palankiai vertina tai, kad sumažėjo tam tikrų kategorijų incidentų, kaip antai gręžinio kontrolės praradimų, saugai ir aplinkosaugos požiūriu labai svarbių elementų gedimų ir gedimų dėl struktūrinio vientisumo praradimo, skaičius. Ji atkreipia dėmesį į didelių avarijų, nenumatytų nuotėkių, susidūrimų su laivais ir gręžinio užkardos gedimų skaičių. Remiantis tuo, kas išdėstyta pirmiau, galima teigti, kad 2017 m. saugos veiksmingumas Europos jūriniame sektoriuje buvo tinkamas.

---

a) incidentas, susijęs su sprogimu, gaisru, gręžinio kontrolės praradimu arba naftos, dujų ar pavojingų medžiagų nutekėjimu, dėl kurio žūsta ar sunkiai sužalojami žmonės ar yra didelė tikimybė, kad žus ar bus sunkiai sužaloti žmonės;
b) incidentas, dėl kurio stipriai pažeidžiamas įrenginys arba prijungtoji infrastruktūra ir žūsta ar sunkiai sužalojami žmonės ar yra didelė tikimybė, kad žus ar bus sunkiai sužaloti žmonės;
c) kitas incidentas, dėl kurio žūsta ar sunkiai sužalojami penki ar daugiau asmenų, esančių jūroje dislokuotame įrenginyje, kuriame yra pavojaus šaltinis, arba dalyvaujančių naftos ir dujų operacijoje jūroje ar su įrenginiu arba prijungtąja infrastruktūra susijusioje operacijoje, arba
d) didelis su aplinka susijęs incidentas, kuris yra a, b ir c punktuose nurodytų incidentų padarinys.
Siekiant nustatyti, ar incidentas gali būti laikomas didele avarija pagal a, b arba d punktus, įrenginys, kuris paprastai yra neprižiūrimas, laikomas prižiūrimu.